Hoe onderzoeken we de ruimte

Harrie Jonkman

23 januari 2017

Contents

1.	Introductie	1	
2.	Werken met R en RStudio R als programma	2 2 2 2 2	
3.	Een aantal basistechniekenNederlandse geografische data	3 3 3	
4.	Nederlandse data	7	
nc	nog een bestand inlezen 10		
5.	De ruimte en het attribuut Interactieve kaartgegevens in R	12 20 21 26 26	
m	nosaic plot 27		
7.	Tot slot Modellen Tot slot Verwijzingen Wat is belangrijk voor de toekomst?	27 27 27 27 27	
8.	Literatuur	27	
In ge	Introductie croductie geografische analyse in Rgebaseerd op Geografische analyses in R en Spatial analysis cwd() wd(C:Spatial/HarriesHoekje/) e packages		
#	-c("ggmap", "rgdal", "rgeos", "maptools", "dplyr", "tidyr", "tmap") install.packages(x) pply(x, library, character.only=TRUE)		

2. Werken met R en RStudio

R als programma

Algemeen

Tekst over R en RStudio

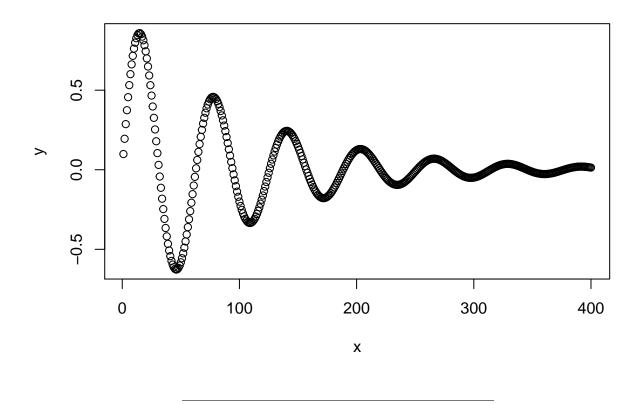
Structuur

Over soorten data

Grafisch

Veel mogelijkheden om voor mooie figuren.

```
x<-1:400
y<-sin(x/10)*exp(x*-0.01)
plot(x,y)</pre>
```


3. Een aantal basistechnieken

Nederlandse geografische data

- download data
- Sla de URL van het te downloaden bestand op in een variabele

```
URL <- "http://www.twiav.nl/files/NL_Gemeenten2014.zip"
# Extraheer de bestandsnaam uit de URL
bestand <- file.path(basename(URL))
# Maak een submap in de werkmap (voor het opslaan van de invoerdata)
dir.create("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", showWarnings = FALSE)
# Sla het huidige pad van de werkmap op in een variabele
werkmap <- getwd()
# Switch tijdelijk naar de Datamap
setwd("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data")
# Download het bestand
download.file(URL, destfile = bestand, mode = "wb")
# Pak het bestand uit
unzip(bestand)</pre>
```

SP

Introductie van sp hier toevoegen

```
# install.packages("sp")
library(sp)
URL <- "http://www.twiav.nl/files/NL_Museums_Amsterdam.csv"</pre>
ams.df <- read.csv(URL)
ams.df
##
                    Name
                                                    Website
             Rijksmuseum
                             https://www.rijksmuseum.nl/en 120797.3 485890.8
## 1
## 2
         Van Gogh Museum
                            http://www.vangoghmuseum.nl/en 120520.9 485729.2
## 3
        Stedelijk Museum
                                 http://www.stedelijk.nl/en 120436.3 485678.2
         Anne Frank Huis
                              http://www.annefrank.org/en/ 120741.5 487587.3
## 4
         EYE Film Museum
                                 https://www.eyefilm.nl/en 121887.9 488614.1
## 6 Heineken Experience http://www.heineken.com/Home.aspx 121258.7 485661.8
URL<-"http://www.twiav.nl/files/NL Museums Amsterdam.csv"
ams.df<-read.csv(URL)
ams.df
##
                    Name
                                                    Website
## 1
             Rijksmuseum
                             https://www.rijksmuseum.nl/en 120797.3 485890.8
## 2
         Van Gogh Museum
                            http://www.vangoghmuseum.nl/en 120520.9 485729.2
## 3
        Stedelijk Museum
                                 http://www.stedelijk.nl/en 120436.3 485678.2
## 4
         Anne Frank Huis
                              http://www.annefrank.org/en/ 120741.5 487587.3
         EYE Film Museum
                                  https://www.eyefilm.nl/en 121887.9 488614.1
## 6 Heineken Experience http://www.heineken.com/Home.aspx 121258.7 485661.8
class(ams.df)
## [1] "data.frame"
```

```
ams.df[3:4]
##
## 1 120797.3 485890.8
## 2 120520.9 485729.2
## 3 120436.3 485678.2
## 4 120741.5 487587.3
## 5 121887.9 488614.1
## 6 121258.7 485661.8
ams.spdf<-SpatialPointsDataFrame(coords=ams.df[3:4], data=ams.df[1:2])
ams.spdf
##
              coordinates
                                          Name
## 1 (120797.3, 485890.8)
                                   Rijksmuseum
## 2 (120520.9, 485729.2)
                              Van Gogh Museum
## 3 (120436.3, 485678.2)
                             Stedelijk Museum
## 4 (120741.5, 487587.3)
                              Anne Frank Huis
## 5 (121887.9, 488614.1)
                              EYE Film Museum
## 6 (121258.7, 485661.8) Heineken Experience
##
                               Website
## 1
         https://www.rijksmuseum.nl/en
## 2
        http://www.vangoghmuseum.nl/en
## 3
            http://www.stedelijk.nl/en
## 4
          http://www.annefrank.org/en/
## 5
             https://www.eyefilm.nl/en
## 6 http://www.heineken.com/Home.aspx
class(ams.spdf)
## [1] "SpatialPointsDataFrame"
## attr(,"package")
## [1] "sp"
summary(ams.spdf)
## Object of class SpatialPointsDataFrame
## Coordinates:
##
          min
                   max
## x 120436.3 121887.9
## y 485661.8 488614.1
## Is projected: NA
## proj4string : [NA]
## Number of points: 6
## Data attributes:
##
                     Name
                                                          Website
##
  Anne Frank Huis
                       :1
                            http://www.annefrank.org/en/
                                                               :1
## EYE Film Museum
                            http://www.heineken.com/Home.aspx:1
                       :1
## Heineken Experience:1
                            http://www.stedelijk.nl/en
                                                               :1
## Rijksmuseum
                       :1
                            http://www.vangoghmuseum.nl/en
                                                               :1
   Stedelijk Museum
                            https://www.eyefilm.nl/en
                                                               :1
                       :1
## Van Gogh Museum
                            https://www.rijksmuseum.nl/en
                       : 1
                                                               :1
#plot(ams.spdf)
plot(ams.spdf, pch=19, col="blue",
     main="Enkele bezienswaardigheden in Amsterdam")
```

```
text(coordinates(ams.spdf), as.character(ams.spdf$Name),
    cex=.7, pos=4, col="blue")
```

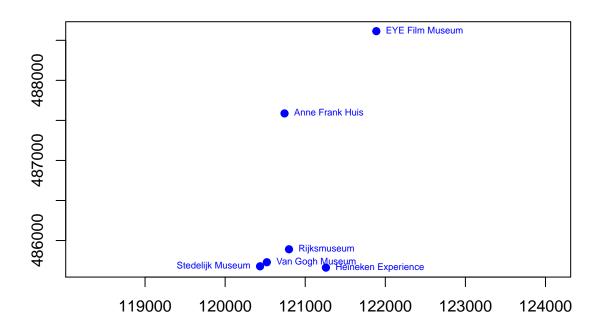
Enkele bezienswaardigheden in Amsterdam

EYE Film Museum

Anne Frank Huis

Rijksmuseum
Stedelijk Mathemeken Experience

Enkele bezienswaardigheden in Amsterdam


```
proj4string(ams.spdf) <- CRS("+init=epsg:28992")</pre>
summary(ams.spdf)
## Object of class SpatialPointsDataFrame
## Coordinates:
##
          min
                   max
## x 120436.3 121887.9
## y 485661.8 488614.1
## Is projected: TRUE
## proj4string :
## [+init=epsg:28992 +proj=sterea +lat_0=52.15616055555555
## +lon_0=5.38763888888889 +k=0.9999079 +x_0=155000 +y_0=463000
## +ellps=bessel
## +towgs84=565.4171,50.3319,465.5524,-0.398957388243134,0.343987817378283,-1.87740163998045,4.0725
## +units=m +no_defs]
## Number of points: 6
## Data attributes:
##
                                                          Website
                     Name
## Anne Frank Huis
                            http://www.annefrank.org/en/
                       :1
                            http://www.heineken.com/Home.aspx:1
## EYE Film Museum
                     :1
## Heineken Experience:1
                            http://www.stedelijk.nl/en
## Rijksmuseum
                       :1
                            http://www.vangoghmuseum.nl/en
                                                              :1
##
   Stedelijk Museum
                       :1
                            https://www.eyefilm.nl/en
                                                              :1
   Van Gogh Museum
                            https://www.rijksmuseum.nl/en
                                                              :1
ams.spdf <- SpatialPointsDataFrame(coords = ams.df[3:4],</pre>
data = ams.df[1:2], proj4string = CRS("+init=epsg:28992"))
```

4. Nederlandse data

```
# install.packages("rqdal")
library(rgdal)
## rgdal: version: 1.2-4, (SVN revision 643)
## Geospatial Data Abstraction Library extensions to R successfully loaded
## Loaded GDAL runtime: GDAL 2.0.1, released 2015/09/15
## Path to GDAL shared files: C:/Users/HarrieJonkman/Documents/R/win-library/3.3/rgdal/gdal
## Loaded PROJ.4 runtime: Rel. 4.9.2, 08 September 2015, [PJ_VERSION: 492]
## Path to PROJ.4 shared files: C:/Users/HarrieJonkman/Documents/R/win-library/3.3/rgdal/proj
## Linking to sp version: 1.2-3
# inlezen data voor Mapinfo tabel en Shapefile-bestanden
setwd("C:/Spatial/HarriesHoekje/CursusR")
gem2014 <- readOGR(dsn = "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer = "NL_Gemeenten2014")</pre>
## OGR data source with driver: MapInfo File
## Source: "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer: "NL_Gemeenten2014"
## with 403 features
## It has 34 fields
URL <- "http://www.twiav.nl/files/NL_Gemeenten2014.zip"</pre>
bestand <- file.path(basename(URL))</pre>
dir.create("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", showWarnings = FALSE)
werkmap <- getwd()</pre>
setwd("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data")
download.file(URL, destfile = bestand, mode = "wb")
unzip(bestand)
unlink(bestand)
rm(URL, bestand)
setwd(werkmap)
rm(werkmap)
gem2014 <- readOGR(dsn = "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer = "NL_Gemeenten2014")</pre>
## OGR data source with driver: MapInfo File
## Source: "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer: "NL Gemeenten2014"
## with 403 features
## It has 34 fields
plot(gem2014, col = "darkgreen", border = "lightgray")
```



```
## [1] "SpatialPolygonsDataFrame"
## attr(,"package")
## [1] "sp"
summary(gem2014)
## Object of class SpatialPolygonsDataFrame
## Coordinates:
##
         min
## x 13565.4 277992.8
## y 306846.9 619292.0
## Is projected: TRUE
## proj4string :
## [+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079
## +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=bessel +towgs84=593,26,478,0,0,0,0
## +units=m +no_defs]
## Data attributes:
##
      CBSCODE
                         Gemeentenaam
                                        Inwoners
                                                         Mannen
## GM0003 : 1
               's-Gravenhage : 1 Min. : 942
                                                     Min. : 474
## GM0005 : 1 's-Hertogenbosch: 1
                                     1st Qu.: 16350
                                                     1st Qu.: 8133
## GM0007 : 1 Aa en Hunze : 1 Median : 25691
                                                     Median : 12778
## GM0009 : 1 Aalburg
                              : 1 Mean : 41760
                                                     Mean : 20681
## GMO010 : 1
                Aalsmeer
                             : 1 3rd Qu.: 43240
                                                     3rd Qu.: 21629
                Aalten
                             : 1
                                     Max. :810937
                                                     Max. :399424
## GMOO14 : 1
```

:397

class(gem2014)

(Other):397 (Other)

```
##
       Vrouwen
                     inw_jonger_dan_5j
                                          inw 5 9j
                                                          inw 10 14j
##
   Min.
          :
               468
                     Min.
                                32.0
                                                        Min. : 55
                           :
                                       Min. :
                                                  53
##
    1st Qu.: 8266
                     1st Qu.: 773.5
                                       1st Qu.: 904
                                                        1st Qu.: 1042
   Median : 12909
                     Median: 1298.0
                                       Median: 1465
                                                        Median: 1675
##
##
   Mean
          : 21079
                     Mean
                           : 2227.5
                                       Mean
                                             : 2323
                                                        Mean
                                                               : 2522
##
    3rd Qu.: 21518
                     3rd Qu.: 2159.0
                                       3rd Qu.: 2392
                                                        3rd Qu.: 2762
##
   Max.
           :411513
                     Max.
                           :49955.0
                                       Max.
                                              :40126
                                                        Max.
                                                               :36826
##
##
      inw_15_19j
                      inw_20_24j
                                      inw 25 44j
                                                        inw 45 64j
##
   Min. :
               39
                    Min. :
                               37
                                    Min. :
                                                203
                                                      Min. :
                                                                 281
   1st Qu.: 1008
                    1st Qu.: 826
                                    1st Qu.:
                                              3421
                                                      1st Qu.: 4992
   Median: 1605
                    Median: 1343
                                    Median: 5772
                                                      Median: 7755
##
                          : 2636
##
   Mean
         : 2471
                    Mean
                                    Mean
                                           : 10639
                                                      Mean
                                                             : 11698
                    3rd Qu.: 2286
                                    3rd Qu.: 10042
                                                      3rd Qu.: 12768
##
    3rd Qu.: 2596
##
   Max.
           :37695
                    Max.
                           :67209
                                    Max.
                                            :284557
                                                      Max.
                                                             :199282
##
##
      inw_65_79j
                    inw_80j_en_ouder
                                       Dem_druk_tot
                                                        Dem_druk_groen
##
   Min. : 162
                    Min. : 44.0
                                      Min. : 45.00
                                                        Min.
                                                               :27.80
   1st Qu.: 2502
                    1st Qu.: 736.5
                                      1st Qu.: 69.70
                                                        1st Qu.:37.35
##
   Median: 3781
                    Median: 1216.0
##
                                      Median : 73.20
                                                        Median :40.10
##
   Mean
          : 5464
                    Mean
                          : 1779.4
                                      Mean
                                             : 73.26
                                                        Mean
                                                               :40.23
##
    3rd Qu.: 6112
                    3rd Qu.: 1912.0
                                      3rd Qu.: 76.70
                                                        3rd Qu.:43.00
                           :26109.0
                                      Max.
                                             :109.90
##
   Max.
           :72178
                    Max.
                                                        Max.
                                                               :73.10
##
##
                     Oppervlakte
                                                        Binnenwater
   Dem_druk_grijs
                                          Land
   Min.
          :14.30
                    Min.
                         : 6.92
                                     Min.
                                            : 6.28
                                                       Min. : 0.000
##
   1st Qu.:29.25
                    1st Qu.: 34.48
                                     1st Qu.: 31.53
                                                       1st Qu.: 0.825
   Median :32.60
                    Median : 70.33
                                     Median: 63.32
                                                       Median: 1.740
##
##
   Mean
           :33.04
                    Mean
                           :103.08
                                     Mean
                                            : 83.59
                                                       Mean
                                                             : 9.083
    3rd Qu.:35.95
                    3rd Qu.:119.39
                                     3rd Qu.:105.25
                                                       3rd Qu.: 4.390
##
   Max.
           :61.80
                    Max.
                           :838.71
                                     Max.
                                            :460.01
                                                       Max.
                                                              :534.240
##
##
     Buitenwater
                     Bevolkingsdichtheid Landsdeel_code
   Min. : 0.00
##
                     Min.
                            : 25.0
                                         LD01: 59
                     1st Qu.: 222.5
   1st Qu.: 0.00
                                         LD02: 87
##
##
   Median: 0.00
                     Median: 410.0
                                         LD03:157
##
   Mean : 10.41
                     Mean
                           : 817.4
                                         LD04:100
##
   3rd Qu.: 0.00
                     3rd Qu.: 960.0
##
   Max.
           :590.06
                     Max.
                            :6216.0
##
##
            Landsdeel naam Provincie code
                                                Provincie naam
##
   Noord-Nederland: 59
                           PV30
                                  : 67
                                          Noord-Brabant: 67
   Oost-Nederland: 87
                           PV28
                                  : 65
                                           Zuid-Holland: 65
##
   West-Nederland:157
                           PV25
                                  : 56
                                          Gelderland
                                                       : 56
##
   Zuid-Nederland:100
                           PV27
                                  : 53
                                          Noord-Holland: 53
##
                           PV31
                                  : 33
                                          Limburg
                                                        : 33
                                  : 26
##
                           PV26
                                          Utrecht
                                                        : 26
##
                           (Other):103
                                           (Other)
                                                        :103
##
   COROP_gebied_code
                                    COROP_gebied_naam Veiligheidsregio_code
   CR17
           : 26
                                                       VR09
##
                      Utrecht
                                             : 26
                                                              : 26
##
   CR29
           : 24
                      Groot-Rijnmond
                                              : 24
                                                       VR20
                                                              : 26
##
   CR36
           : 21
                      Zuidoost-Noord-Brabant : 21
                                                       VR02
                                                              : 24
##
   CR35
           : 20
                      Noordoost-Noord-Brabant: 20
                                                       VR01
                                                              : 23
   CR15
                      Arnhem/Nijmegen
##
           : 19
                                              : 19
                                                       VR16
                                                              : 23
```

```
CR39 : 18
                     Zuid-Limburg
                                           : 18
                                                   VR06 : 22
##
                                           :275
                     (Other)
                                                   (Other):259
##
   (Other):275
##
                 Veiligheidsregio_naam Gr_sted_aggl_code Gr_sted_aggl_naam
## Midden- en West-Brabant : 26
                                                                :338
                                            :338
                                            : 8
## Utrecht
                           : 26
                                      GA14
                                                       Rotterdam: 8
                                           : 7
## Fryslân
                           : 24
                                      GA10
                                                       Amsterdam: 7
## Groningen
                           : 23
                                      GA12 : 5
                                                       Dordrecht: 5
## Hollands-Midden
                           : 23
                                           : 5
                                      GA15
                                                       Eindhoven: 5
   Noord- en Oost-Gelderland: 22
                                      GA19
                                           : 5
                                                       Leiden : 5
                                      (Other): 35
## (Other)
                           :259
                                                       (Other) : 35
## Stadsgewest_code
                        Stadsgewest_naam
                                :247
##
          :247
## SG14
          : 15
                   Rotterdam
                                : 15
## SG10
         : 14
                   Amsterdam
                                : 14
## SG01
         : 10
                    Groningen
                                : 10
## SG11
          : 10
                    Haarlem
                                : 10
## SG12
         : 9
                    's-Gravenhage: 9
## (Other): 98
                    (Other)
proj4string(gem2014)
```

[1] "+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079 +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=

nog een bestand inlezen

```
URL <- "http://www.twiav.nl/files/Spoorwegen2015.zip"</pre>
bestand <- file.path(basename(URL))</pre>
dir.create("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", showWarnings = FALSE)
werkmap <- getwd()</pre>
setwd("C:/Spatial/HarriesHoekje/Data")
download.file(URL, destfile = bestand, mode = "wb")
unzip(bestand)
unlink(bestand)
rm(URL, bestand)
setwd(werkmap)
rm(werkmap)
# twee objecten aanmaken
stations2015 <- readOGR(dsn = "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer = "NL_Stations2015")
## OGR data source with driver: MapInfo File
## Source: "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer: "NL_Stations2015"
## with 398 features
## It has 2 fields
spoorwegen2015 <- readOGR(dsn = "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer = "NL_Spoorwegen2015")
## OGR data source with driver: MapInfo File
## Source: "C:/Spatial/HarriesHoekje/Data", layer: "NL_Spoorwegen2015"
## with 115 features
## It has 2 fields
plot(gem2014, col = "lightgray", border = "lightgray")
plot(spoorwegen2015, add = TRUE)
```

```
plot(stations2015, pch = 19, cex = .4, col = "purple", add = TRUE)
```



```
## [1] "SpatialPointsDataFrame"
## attr(,"package")
## [1] "sp"
summary(stations2015)
## Object of class SpatialPointsDataFrame
## Coordinates:
##
               min
## coords.x1 30469 276223
## coords.x2 309169 604530
## Is projected: TRUE
## proj4string :
## [+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079
\#\# +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=bessel +towgs84=593,26,478,0,0,0,0
## +units=m +no_defs]
## Number of points: 398
## Data attributes:
##
                    Station
## 's-Hertogenbosch : 1
## 's-Hertogenbosch Oost: 1
## 't Harde : 1
## Aalten
                       : 1
```

class(stations2015)

```
Abcoude
## Akkrum
                       : 1
## (Other)
                        :392
##
                                                         Wikipedia
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_%27s-Hertogenbosch
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_%27s-Hertogenbosch_Oost: 1
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_%27t_Harde
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_Aalten
                                                              : 1
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_Abcoude
## http://nl.wikipedia.org/wiki/Station_Akkrum
                                                              : 1
## (Other)
                                                              :392
proj4string(stations2015)
## [1] "+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079 +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=
class(spoorwegen2015)
## [1] "SpatialLinesDataFrame"
## attr(,"package")
## [1] "sp"
summary(spoorwegen2015)
## Object of class SpatialLinesDataFrame
## Coordinates:
##
                  max
         min
## x 30314.9 276881.4
## y 307701.8 604540.2
## Is projected: TRUE
## proj4string :
## [+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079
## +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=bessel +towgs84=593,26,478,0,0,0,0
## +units=m +no defs]
## Data attributes:
##
                           Traject
                                                         Treindienst
## Almelo - Hengelo
                            : 1
                                      Nederlandse Spoorwegen
## Almelo - Mariënberg
                               : 1
                                     Arriva
## Almelo - Zwolle
                                      Internationale verbinding: 8
## Alphen aan den Rijn - Woerden: 1
                                     Veolia
## Amersfoort - Apeldoorn : 1
                                      Arriva/Breng
## Amersfoort - Baarn
                              : 1
                                      Hogesnelheidslijn
                                                              : 2
## (Other)
                               :109
                                      (Other)
proj4string(spoorwegen2015)
```

[1] "+proj=stere +lat_0=52.156160556 +lon_0=5.387638889 +k=0.9999079 +x_0=155000 +y_0=463000 +ellps=

5. De ruimte en het attribuut

```
# Bekijken
View(gem2014)
# Selecteren
limburg <- subset(gem2014, Provincie_naam == "Limburg")
plot(limburg, col = "darkgreen", border = "lightgray")</pre>
```



```
View(limburg)
grote_gemeenten <- subset(gem2014, Inwoners > 200000)
plot(gem2014, col = "lightgray", border = "lightgray") # plot eerst heel nederland
plot(grote_gemeenten, col = "red", border = "red", add = TRUE) # voeg de grote gemeenten toe
```



```
View(grote gemeenten)
middelgrote_gemeenten <- subset(gem2014, Inwoners >= 50000 & Inwoners <= 200000)
gem2014_bevolking_1 <- subset(gem2014, select = 2:14)</pre>
gem2014_bevolking_2 <- subset(gem2014, select = Gemeentenaam:inw_80j_en_ouder)</pre>
View(gem2014_bevolking_1)
View(gem2014_bevolking_2)
class(gem2014_bevolking_1)
## [1] "SpatialPolygonsDataFrame"
## attr(,"package")
## [1] "sp"
gem2014_3kolommen_1 \leftarrow subset(gem2014, select = c(2,26,3))
gem2014_3kolommen_2 <- subset(gem2014, select = c(Gemeentenaam,Provincie_naam,Inwoners))</pre>
View(gem2014_3kolommen_1)
View(gem2014_3kolommen_2)
grote_gemeenten_2 <- subset(gem2014, Inwoners > 200000,
select = c(Gemeentenaam, Provincie_naam, Inwoners))
View(grote_gemeenten_2)
groningen <- gem2014[gem2014$Provincie_naam == "Groningen", ]</pre>
plot(groningen, col = "darkgreen", border = "lightgray")
```



```
View(groningen)
twee_provincies <- gem2014[gem2014$Provincie_naam %in% c("Drenthe", "Friesland"), ]</pre>
\verb|kleine_gemeenten <- gem2014[gem2014$Inwoners >= 10000 & gem2014$Inwoners <= 200000, ]|
superkleine_gemeenten <- gem2014[gem2014$Inwoners < 10000, ]</pre>
gem2014_beperkt <- gem2014[ , 1:5]</pre>
View(gem2014_beperkt)
gem2014_beperkt <- gem2014[ , 1:5]</pre>
View(gem2014_beperkt)
gem2014_drie_kolommen <- gem2014[ , c("Gemeentenaam", "Provincie_naam", "Inwoners")]</pre>
View(gem2014_drie_kolommen)
super_super_kleine_gemeenten <- gem2014[gem2014$Inwoners < 2000, c(2,26,3)]</pre>
View(super_super_kleine_gemeenten)
# anders presenteren
inw_prov <- aggregate(Inwoners ~ Provincie_naam, gem2014, sum)</pre>
inw_prov
##
      Provincie_naam Inwoners
## 1
             Drenthe 488988
```

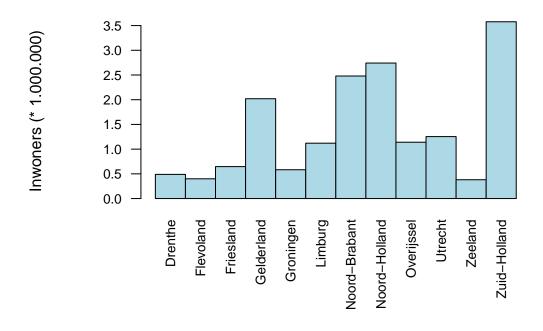
2

3

Flevoland 399893 Friesland 646317

```
## 4
          Gelderland
                      2019692
## 5
           Groningen
                       582728
## 6
             Limburg
                      1120006
       Noord-Brabant
                      2479274
## 7
## 8
       Noord-Holland
                      2741369
## 9
          Overijssel
                      1139697
## 10
             Utrecht
                      1253672
## 11
             Zeeland
                       380621
## 12
        Zuid-Holland 3577032
par(mar = c(9,10,4,2) + 0.1, mgp = c(5, 1, 0))
barplot(inw_prov$Inwoners/1000000, names = inw_prov$Provincie_naam, las = 2,
cex.axis = .8, cex.names = .8, ylab = "Inwoners (* 1.000.000)", space = 0,
col = "lightblue", main = "Aantal inwoners per provincie - 1 januari 2014")
```

Aantal inwoners per provincie - 1 januari 2014


```
inw_landsdeel <- aggregate(Inwoners ~ Landsdeel_naam, gem2014, sum)
inw_landsdeel

## Landsdeel_naam Inwoners
## 1 Noord-Nederland 1718033

## 2 Oost-Nederland 3559282

## 3 West-Nederland 7952694

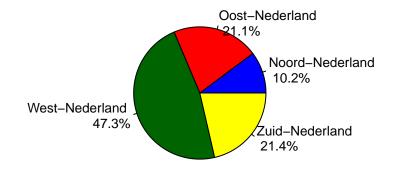
## 4 Zuid-Nederland 3599280

pie(inw_landsdeel$Inwoners, labels = inw_landsdeel$Landsdeel_naam)</pre>
```


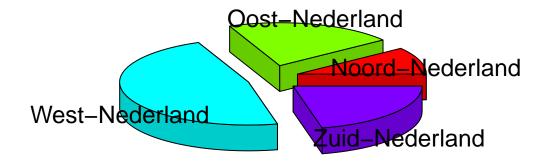
```
pct <- round(inw_landsdeel$Inwoners/sum(inw_landsdeel$Inwoners)*100, 1)
pct <- paste0(pct, "%")
lbls <- paste(inw_landsdeel$Landsdeel_naam, "\n", pct)
pie(inw_landsdeel$Inwoners, labels = lbls,
cex = .8, col = c("blue", "red", "darkgreen", "yellow"),
main = "Aandeel inwoners per landsdeel - 1 januari 2014")</pre>
```

Aandeel inwoners per landsdeel – 1 januari 2014

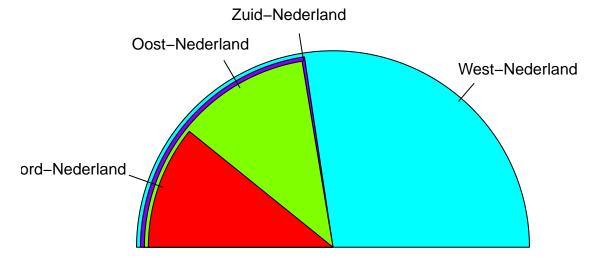
```
# install.packages(plotrix)
library(plotrix)
pie3D(inw_landsdeel$Inwoners, labels = inw_landsdeel$Landsdeel_naam,
cex = .8, explode = .2, main = "Aandeel inwoners per landsdeel - 1 januari 2014")
```

Aandeel inwoners per landsdeel – 1 januari 2014


```
# ook met plotrix
fan.plot(inw_landsdeel$Inwoners,labels=as.character(inw_landsdeel$Landsdeel_naam),
align="left", max.span=pi,
main = "Aandeel inwoners per landsdeel - 1 januari 2014")
```

Aandeel inwoners per landsdeel – 1 januari 2014

Interactieve kaartgegevens in R

```
library(sp)
library(leaflet)
URL <- "http://www.twiav.nl/files/NL_Museums_Amsterdam.csv"</pre>
mus <- read.csv(URL)</pre>
coordinates(mus) <- ~x+y</pre>
proj4string(mus) <- CRS("+init=epsg:28992")</pre>
ikaart <- leaflet()</pre>
ikaart
ikaart <- addTiles(ikaart)</pre>
ikaart
ikaart <- addMarkers(ikaart,</pre>
data = spTransform(mus, CRS("+init=epsg:4326")), popup = mus$Name)
ikaart
# Oftewel
ikaart2 <- leaflet() %>%
addTiles() %>%
addMarkers(data = spTransform(mus, CRS("+init=epsg:4326")), popup = mus$Name)
ikaart2
```

Chloropeth

Allereerst haal je GISTools binnen. Daarna gebruik je de data van 'georgia' dat is een SpatialPolygons-DataFrame over de counties van de staat Georgia, van 1990 van de US Census. Een variabele daarin is het mediaan inkomen per county (MedInc). Onderzoek eerst deze data en maak een eerste kaart.

```
# install.packages('GISTools', depend=T)
library(GISTools)

## Loading required package: maptools

## Checking rgeos availability: TRUE

## Loading required package: RColorBrewer

## Loading required package: MASS

## Loading required package: rgeos

## rgeos version: 0.3-21, (SVN revision 540)

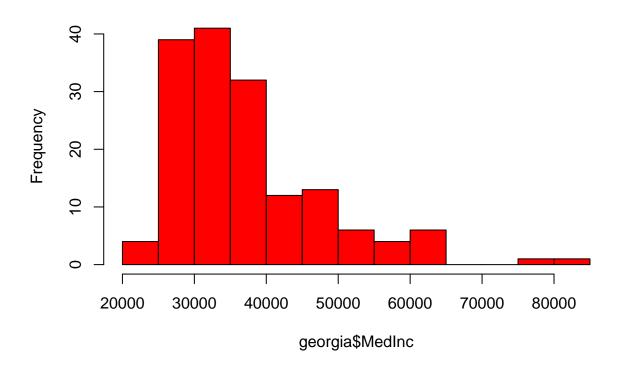
## GEOS runtime version: 3.5.0-CAPI-1.9.0 r4084

## Linking to sp version: 1.2-3

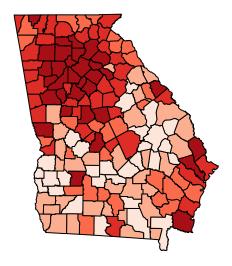
## Polygon checking: TRUE

data(georgia)
View(georgia)
hist(georgia$MedInc, col = "red")
```

Histogram of georgia\$MedInc

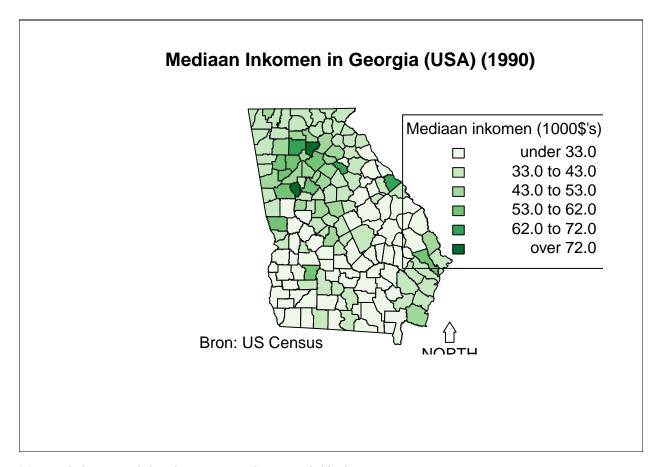

choropleth(georgia, georgia\$MedInc)

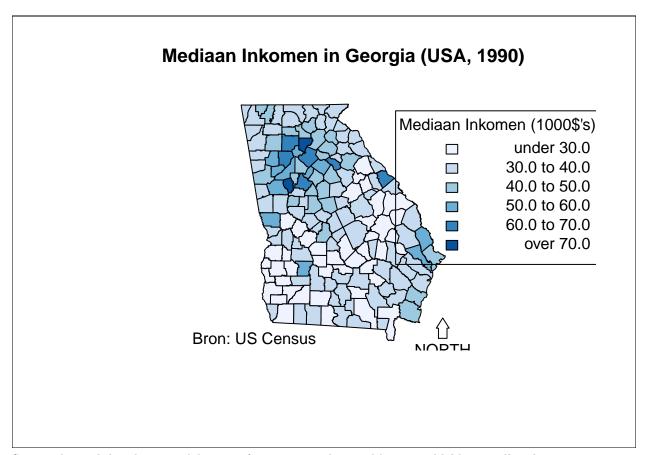
Maar dit zegt nog niet zo veel. Daarom voeg je er nog wat informatie aan toe over het inkomen, het gebied en daarom voeg je wat informatie toe aan de kaart. Maar belangrijk hier is dat de kleur ook correspondeert met de inkomensgroepen. Je kunt kleur bepalen en ook het aantal groepen.

```
# Inkomen wordt eerst geschaald
incomes <- georgia$MedInc/1000</pre>
# Hier worden groepen gemaakt
shades <- auto.shading(incomes, n = 6, cutter = rangeCuts, cols = brewer.pal(6, "Greens"))
# Hier wordt een kaart gemaakt
choropleth(georgia, incomes, shades)
# Hier wordt de legenda toegevoegd
choro.legend(-82, 34.87, shades, fmt = \frac{4.1f}{t}, title = \frac{mediaan inkomen (1000$'s)}{t})
# Hier wordt de titel aan de kaart toegevoegd
title("Mediaan Inkomen in Georgia (USA) (1990)")
# De bron wordt toegevoegd
text(-85.3, 30.4, "Bron: US Census")
# De pijl wordt toegevoegd
north.arrow(-80.9, 30.4, 0.1)
# Een kader er omheen
box(which = "outer")
```

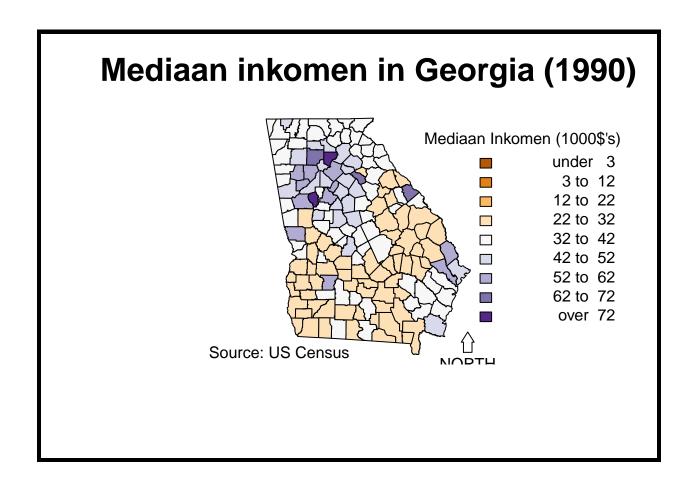

Maar je hebt natuurlijk ook nog wat andere mogelijkheden

```
# De shading kun je aanpassen - dit keer op basis van 10.000
shades2 <- shading(c(30, 40, 50, 60, 70), cols = brewer.pal(6, "Blues"))
# Hier de aangepaste kaart
choropleth(georgia, incomes, shades2)
# Hier de legenda voor deze indeling
choro.legend(-82, 34.87, shades2, fmt = "%4.1f", title = "Mediaan Inkomen (1000$'s)")
# Nog wat aanvullingen
title("Mediaan Inkomen in Georgia (USA, 1990)")
text(-85.3, 30.4, "Bron: US Census")
north.arrow(-80.9, 30.4, 0.1)
box(which = "outer")</pre>
```


Soms is het ook handig in te delen vanaf een 0-punt, dit geval het gemiddelde van alle inkomens, waarmee kleur ook richting krijgt.

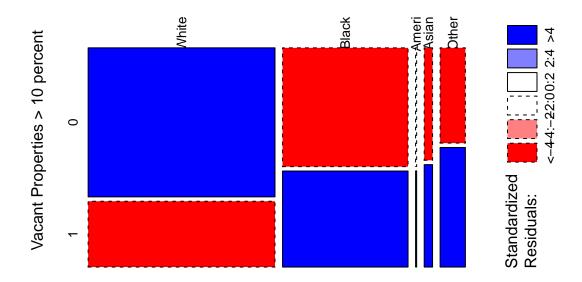
Punt

Mosaïc

```
library(GISTools)
data(newhaven)
# populations of each group in each census block
pops <- data.frame(blocks[,14:18]) * data.frame(blocks)[,11]
pops <- as.matrix(pops/100)
colnames(pops) <- c("White", "Black", "Ameri", "Asian", "Other")
# a true / false for vacant properties
vac.10 <- (blocks$P_VACANT > 10) + 0
# the crosstabulations
mat.tab <- xtabs(pops ~vac.10)

# mosaic plot
ttext = sprintf("Mosaic Plot van Vacante Eigendommen naar etnicteit")
mosaicplot(t(mat.tab),xlab='',
    ylab= 'Vacant Properties > 10 percent',
    main=ttext,shade=TRUE,las=3,cex=0.8)
```

Mosaic Plot van Vacante Eigendommen naar etnicteit

mosaic plot

 $ttext = sprintf("Mosaic Plot of Vacant Properties with ethnicty") \\ mosaicplot(t(mat.tab),xlab='', ylab='Vacant Properties > 10 \\ percent', \\ main=ttext,shade=TRUE,las=3,cex=0.8)$

7. Tot slot

Modellen

Tot slot

Verwijzingen

Wat is belangrijk voor de toekomst?

8. Literatuur